

Pikkulasten vuoroasuminen?

Hannele Forsberg, prof.
Leena Autonen-Vaaraniemi, YTT, yo-lehtori
Sosiaalityön tutkinto-ohjelma
Tampereen yliopisto
Yhteiskuntatieteiden tiedekunta

Pikkulasten vuoroasuminen

- Vuoroasumisen käsite?
- Vauva- ja taaperoiikäisten vanhempien av(i)uoret hyvin yleisiä
- Suomessa alle 3v vuoroasuvia lapsia (Miettinen ym. 2020):
 - ~ 12%
- Kansainvälisessä keskustelussa pikkulasten vuoroasuminen on keskeisin **kiistakysymys** vanhempien riitojen rinnalla
- Vähän tutkimustietoa
- Ilmiö haastaa perinteistä lapsia koskevaa asiantuntijätietoa, johon monet ammattilaisetkin tukeutuvat
 - Esim. ei suosita alle 3v vuoroasumista

Olemassa oleva tutkimus?

- Laajaotoksiset survey-tutkimukset, laadullinen orientaatio vähäistä; lastenpsykiatria, psykologia ja oikeustiede esillä
- Keskiössä **vuoroasumisen seuraukset lasten hyvinvoinnille**
- Tutkittu vauvojen ja taaperoiden **yöpymistä** muualla asuvan vanhempansa luona, useimmiten isänsä luona ja **vanhemmuuden ajallista organisoimista**
- Keskeisin teoreettinen viitekehys kiintymyssuhdeteoria
 - primäärisuhteen tärkeys vauvan ja äidin välillä
 - vauva kykenee muodostamaan kiintymyssuhteen samanaikaisesti molempiin vanhempiinsa tai muihin aikuisiin
- Ei yksiselitteistä vastausta siihen, onko vuoroasuminen hyväksi vauvaikäisille ja taaperoille vai ei
- Vanhempien ”ongelmallinen käyttäytyminen” suurempi riski

Asiantuntijakäytännöt?

- Kuka päättää tai linjaa pikkulasten vuoroasumisesta? Valtio, oikeuslaitos, perheammattilaiset, vanhemmat?
 - Vanhemman ensisijainen vastuu; perhe-elämän suoja
 - Ammattilaisilla lapsen edun tukemisen ja kontrollin tehtäviä
- Kiintymyssuhdeteoria ja sen erilaiset tulkinnat
- **Tarve monipuolisemmalle tutkimukselle lape-ammattilaisten työn tueksi**
- Vanhempien henkilökohtaiset ratkaisut muuttavat sitä, mihin ammattilaiset joutuvat reagoimaan. Vanhemmat myös itse päättävät pieniä lapsia koskevista huolto- ja asumisratkaisuistaan eron jälkeen

Menossa oleva tutkimus ammattilaisten kokemuksista ja näkemyksistä pikkulasten vuoroasumiseen (Forsberg, Autonen-Vaaraniemi ja Ritala-Koskinen, Pekkarinen)

- LAPE-ammattilaisten haastatteluja
- Sostyön prof. Daniel Meyer, USA (2020): kenen näkökulma puuttuu vuoroasumista koskevasta keskustelusta – ammattilaisten!
- **Olisitko valmis haastateltavaksi?**
- Yhteys: hannele.forsberg@tuni.fi
leena.autonen-vaaraniemi@tuni.fi